stoupeno. Odškodnění jest vyměřiti nikoliv dle výnosu, nýbrž dle prodejní hodnoty. Při tom dlužno všechny pro stanovené odškodnění rozhodné okolnosti z úřední moci vyšetřiti. Těmto zásadám vyhověv, ocenil rekursní soud vyvlastněné pozemky jako stavební parcely, nevázav se tím, že užívány byly skutečně jako louky. Že soud při stanovení odškodnění posudkem znalců není vázán, plyne jasně z §u 30. cit. zákona, dle něhož soud rozhoduje o odškodnění nejsa vázán průvodními pravidly. Ku stanovení obecné ceny dospěl soud rekursní srovnáním cen posud docílených a odpovídá cena ta daným poměrům úplně.

Přes změněné nynější poměry nutno při započítávání toho, co dědic od zůstavitele dříve obdržel, říditi se ustanovením §u 794. obč. z.

Při projednání pozůstalosti po otci byla do zákonného podílu synova započtena otcem mu postupní smlouvou ze dne 25. ledna 1900 postoupená usedlost v ceně vyšetřené dle tehdejšího stavu.

Rekursní soud nevyhověl stížnosti spoludědičky, že usedlost započtena býti měla dle ceny nynější, neboť § 794. obč. z. výslovně určuje, že započísti sluší cenu nemovitostí v době postupu.

Proti tomu nelze s prospěchem poukazovati na nepoměrné stoupnutí cen nemovitostí a zejména velký pokles ceny peněz. Ostatně sluší ukázati k tomu, že ani stěžovatelka netvrdí, že ona svůj podíl v penězích od otce dostala v době tohoto poklesu hodnoty peněz a dostala-li ho ještě za poměrů pravidelných, měl podíl její v penězích také hodnotu větší než má stejná suma peněz v době nynější.

Že by pak odhad proveden byl nesprávně, že porušen byl předpis o odhadu nemovitostí, stěžovatelka nevytýká; povšechné tvrzení pak, že odhad jest příliš nízký a neodpovídá ani ceně z roku 1900, nemůže odůvodniti návrh, aby předsevzat byl znovu odhad, který z příkazu soudu rekursního byl doplněn tím, že znalec dodatečně řádně a zevrubně odůvodnil svůj posudek jak co do cen pozemností, tak i co do cen živého inventáře.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 18. února 1919 R I 66/19 zavrhl mimořádnou dovolací stížnost, pro nedostatek podmínek § 16. nesp. pat. připojiv, že podle předpisů civilního řádu soudního §§ 362 a 355. a odhadního řádu nemovitostí ze dne 25. července 1897 č. 175 ř. z. (§ 32.), které i v řízení nesporném dle ustanovení §u 272. nesp. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. platí, nejsou tu podmínky k vyžádání nového posudku a odmítnutí znalce z důvodu beztak jen na domněnce spočívajícího a nijak neosvědčeného jeví se opožděným.

Právoplatné odevzdání pozůstalosti nelze zrušiti, aby pozůstalost nově byla projednána.

V pozůstalosti po Josefu Z. dne 5. listopadu 1916 bez testamentu zemřelém přihlásil se za dědice ze zákona s dobrodiním inventáře zůstavitelův jediný potomek nezl. syn Josef Z. zastoupen svým poručenstvem a byla přihláška jeho k soudu přijata, když se byla pozůstalá vdova a matka téhož dědice Marie Z. veškerých dědických nároků na pozůstalost vzdala.

Při projednání pozůstalosti dne 22. května 1917 uzavřeno bylo mezi nezletilým dědicem zastoupeným poručenstvem se strany jedné a mezi bratrem zůstavitelovým Vojtěchem Z. ujednání, dle něhož posledněiší převzal celou pozůstalost s aktivy a passivy zavázav se vyplatiti dědici čisté pozůstalostní jmění v částce 37.515 K 68 h hotově.

Toto ujednání bylo usnesením okresního soudu v N., jenž byl nejen soudem pozůstalostním, ale zároveň ohledně nezl. Josefa Z. i soudem poručenským mocí úřadu pozůstalost projednávajícího i úřadu poručenského schváleno a vešlo v moc práva.

Dle ujednání toho byla pozůstalost také projednána. Po zaplacení pozůstalostních poplatků byla odevzdací listina vydána dle návrhu zájemníků k rukoum Vojtěcha Z., jemuž celá pozůstalost jako kuci byla odevzdána. Odevzdací listina vešla v moc práva a byly podle ní do pozůstalosti patřící nemovitosti přejímateli jich Vojtěchu Z. knihovně do vlastnictví připsány.

V roce 1919 učinila matka a poručnice nezl. Josefa Z. (dědice) k pozůstalostnímu soudu návrh, aby shora uvedené narovnání bylo zrušeno a pozůstalost nově projednána, poněvadž prý jest neplatné, ježto jednak nebylo schváleno též soudem sborovým první stolice dle §u 109. j. n. a jednak proto, že Vojtěch Z. sliboval pojmouti vdovu zůstavitelovu a matku nezletilého dědice za manželku, slibu ale nedodržel, takže uvedl poručenstvo dítěte do omylu a ujednání nebylo na prospěch dítěte.

První soud návrh zamítl, poněvadž narovnání uzavřeno bylo dle souhlasné vůle stran a dle jejich žádosti soudem poručenským jako výhodné pro nezl. Josefa Z. schváleno a vrchnoporučenský soud k tomuto úkonu dle §u 27. cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. také byl oprávněn.

Krajský jako rekursní soud v Písku stížnosti poručenstva vyhověl, řečené narovnání zrušil a okresnímu soudu nařídil, aby bez ohledu na toto ujednání pozůstalost po zemřelém Josefu Z. znovu projednal, poněvadž nezl. syn Josef byl jediným dědicem, stala se tedy okamžikem smrti zůstavitelovy celá pozůstalost otcova dle §§u 536 a 731 obč. z. jeho jměním, neboť pozůstalá vdova zřekla se veškerých práv na pozůstalost již notářským spisem ze dne 20. ledna 1915 ve smlouvě manželské, a bylo proto ku tomuto zcizení jmění nezletilcova vedle §u 232. obč. z. a §u 109. j. n. potřeba schválení nadřízeného soudu sborového, bez kterého je neplatné.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 20. září 1919 R I 356/19 vyhověl dovolací stížnosti Vojtěcha Z. a obnovil usnesení soudu prvého. Odůvodnění:

Po právoplatně skončeném pozůstalostním řízení došla činnost pozůstalostního soudu ukončení a nemůže nové řízení pozůstalostní zahájeno býti, leč dle §u 179. nesp. pat., kdyby se vyskytlo nové jmění pozůstalostní dříve neznámé, ohledně tohoto majetku pozůstalostního dodatečně objeveného.

V důsledku toho nelze uvažovati o otázce, zda k platnosti zmíněného ujednání bylo zapotřebí schválení příslušného sborového soudu I. stolice, či stačilo schválení soudu poručenského.

Důvodnému rekursu slušelo proto vyhověti, zákonu odporující rozhodnutí rekursního soudu změniti a obnoviti usnesení soudu prvého.

Oprava knihy pozemkové může se státi jen s úplným souhlasem zúčastněných osob, je-li nezvratně zjištěna chyba v knihovním zápisu.

Na základě návrhu obce B. nařídil soud knihovní po slyšení účastníků, aby ze vložky knihovní čís. x odepsána byla pozem. parcela čk 853/14 jako omylem tam zapsaná a nalezající se správně ve vložce č. y, neboť z listin ve sbírce založených a ze spisů registratury vysvítá, že jmenovaný dílec zůstal ve vlastnictví obce a nemohl bez právního titulu přejíti v držbu a vlastnictví majitelů vložky x a je-li tam zapsán, stalo se tak patrně omylem, když pro tento knihovní zápis schází jak nabývací titul tak i soudcovské usnesení, z jakéhož důvodu nemůže také o knihovním vydržení býti řeči.

Rekursní soud (zemský soud v Praze) zrušil usnesení to a nařídil soudu stolice prvé, aby účastníky znovu vyslechl, zjistil, zdali s požadovanou opravou souhlasí čili nic a dle toho pak znovu rozhodl.

Odůvodnění: Výslechem účastníků podle §u 104. kn. z. má býti bezpečně vyšetřeno, zdali účastníci s navrhovanou opravou, pokud tato díti se má na vrub jejich práv, souhlasí čili nic, tedy nejde-li o nároky sporné, neboť knihovnímu soudu dle §u 104. kn z. nepřísluší, aby o sporných právech rozhodoval.

Stěžovatelé se v této příčině jasně nevyjádřili, naopak navrhujíce šetření zeměměřické na místě samém, dali na jevo, že teprve tímto způsobem mohlo by býti připraveno dohodnutí zájemníků, tedy naznačili, že navrženou opravu považují za věc spornou.

Bez jasného a určitého vyjádření účastníků rozhodnutí je nemožno, neboť jedině souhlas účastníků dává soudu právo, aby opravu vykonal, nebo strany na pořad práva odkázal, když vyšetří, že jde o sporná práva.

Poněvadž řízení tomuto požadavku přesně nevyhovuje, tedy nedostatečným se jeví, bylo usnesení v odpor brané zrušiti a nový výslech a po něm nové rozhodnutí zaříditi.

Pokud jde o vývody stížnosti a v ní nabízené důkazy, bude na soudu řídícím se ustanovením §u 2. č. 5. nesp. pat., aby posoudil, než strany dle okolnosti odkáže na pořad práva, zdali ve smyslu §u 2. č. 7 nesp. pat. touto cestou dospěje žádoucího cíle, kterého má dle §u 104. kn. z. dostihnouti.

Dovolacímu rekursu nejvyšší soud nevyhověl a rozhodnutí své ze dne 4. února 1919 R I 44/19 takto odůvodnil.

Zástupce majitelů vložky č. x, v níž sporný pozemek jest zapsán, uvedl, že pozemek čk 853/14 povstal z pozemku čk. 853/1 a že proto není vyloučeno, že tento pozemek a pozemek téhož označení 853/14 připsaný obci ve vložce č. y, který

povstal z pozemku čk. 853/3, jsou dva různé pozemky toliko omylem stejně označené.

Šetřením posud konaným nebylo zjištěno, že možnost tato jest vyloučena a že týž pozemek čk. 853/14 jest zapsán v obou knihovních vložkách. Z usnesení zemského soudu ze dne 15. ledna 1914 jde sice na jevo, že pozemek č. kat. 853/14 povstal z pozemku č. kat. 853/3 a v usnesení okresního soudu ze dne 3. října 1908 není při rozdělení parcely č. kat. 853/1 uveden dílec č. kat. 853/14, nebylo však dosud zjištěno, zdali tato parcela čk. 853/14 na knihovní mapě okresního soudu a na mapě desk zemských stejně jest zakreslena a zdali v reálním rejstříku okresního soudu jednou nebo dvakrát jest zapsána. Dlužno tedy šetření především v tomto směru doplniti a nahlédnutím v dotyčné plánky a soudní mapy zjistiti, zda parcela tato povstala z pozemku č. k. 853/3. Bude-li takto námitka odpůrců opravu knihovní navrhující obce vyvrácena, sluší zástupce jejich vyslechnouti o tom, zdali s návrhem na opravu souhlasí neb jaké další námitky snad činí, a dlužno po případném dalším šetření o návrhu znovu rozhodnouti.

V těchto směrech jest posavadní řízení, jímž se má zjistiti, zdali je tu skutečná chyba v knihovním zápisu, neúplné, pročež byl bezdůvodný rekurs zamítnut.

Bylo-li manželství rozvedeno z viny obou manželů, nelze manželce ani prozatímně cestou opatření dle §u 382. č. 8 ex. ř. povoliti výživné, jelikož toto předpokládá nárok zákonem zásadně uznaný, jakého tu ale není.

Rozsudkem ze dne 18. září 1918 G IV 57/18 bylo manželství Karla a Marie X. právoplatně rozvedeno z viny obou manželů.

Marie X. podavši dne 1. dubna 1919 pod č. Cg IV 156/19 žalobu na Karla X. o placení alimentů v obnosu 800 K měsíčně, učinila návrh po rozumu § 382. č 8 ex. ř., aby manželu jejímu uloženo bylo prozatím až do právoplatného vyřízení sporu toho platiti jí výživné ve výši žalobou požadované.

Zemský soud v Praze určil prozatimní výživné, jež žalovaný manžel žalující manželce (prozatím) platiti má, částkou 300 K měsíčně.

Rekursu žalovaného vrchní zemský soud v Praze vyhověl a usnesení soudu prvního v ten rozum změnil, že se návrh Marie X. na povolení prozatímního opatření zamítá.

Odůvodnění: Rozsudkem zemského soudu v Praze ze dne 18. září 1918 bylo právoplatně uznáno, že manželství mezi Karlem a Marií X. se rozvádí z viny obou manželů. Podle dvorního dekretu ze 4. května 1841 č. 531 sb. z. s. nepřísluší manželce z viny obou stran rozvedené zpravidla žádný nárok na slušnou výživu a zůstaveno jest pouze soudci, aby na její žádost od případu k případu přihlížeje ke všem poměrům a k důvodům slušnosti, výjimečně přiměl manžela k tomu, aby poskytoval své manželce slušnou výživu. Právo navrhovatelky na slušnou výživu v §u 91. obč. z. stanovené tedy vzhledem k ustanovení dotčeného dvor. dekretu rozsudkem ze dne 18. září 1918 zaniklo. Z § 91. obč. z. tudíž oprávněnost návrhu na zatímní alimentaci odvozovati nelze a ani §§ 108. a 117. obč. z. nemají zde místa, poněvadž spor o rozvod jest již skončen. Otázku pak, zdali tu jsou podmínky pro poskytnutí výživy dle citovaného dvor. dekretu nelze, a to ani provisorně řešiti v řízení dle §u 381. a násl. ex. ř., poněvadž by se tím předbíhal o rozhodnutí sporu zahájeného mezi stranami pro placení výživného.

Neprávem tedy vyhověno bylo návrhu Marie X. na povolení prozatímního opatření dle § 382. č. 8 ex. ř. i slušelo proto vyhověti rekursu Karla X. a změnou v odpor vzatého usnesení návrh tento zamítnouti.

Nejvyšší soud v usnesení ze dne 3. září 1919 R I 339/19 dovolacímu rekursu manželčině nevyhověl.

Důvody: Bylo-li manželství rozvedeno též z viny manželčiny, nepřísluší této dle zákona nárok na placení výživného. To plyne jasně z ustanovení §u 1264. obč. z. (posl. věty) a z úvodní věty dv. dekr. ze dne 4. května 1841 č. 531 sb. z. s. Mluví-li zmíněný dvorní dekret dále o tom, že manželce, jejíž manželství bylo z viny obou manželů rozvedeno, může soudce přes to k žádosti (nikoli žalobě) její přiříknouti slušné výživné, pak nejde zde o nárok zákonný, nýbrž soudcovskému uvážení jest zde pouze ponecháno, zdali v jednotlivém případě, přihlížeje ku zvláštním okolnostem jeho (stupni viny obou manželů a majetkovým poměrům jejich) nemluví důvody slušnosti proto, aby rozvedené manželce přiznáno bylo výživné.

Ježto v daném případě manželství bylo rozvedeno z viny obou manželů, nemá manželka zákonného nároku na placení výživného a nemůže se domáhati zajištění jeho prozatímním opatřením ve smyslu § 381. a násl. ex. ř., kteréž předpokládá, že se tvrdí a osvědčí nárok zákonem zásadně uznaný. Proto nelze se dovolávati též ustanovení §u 382. č. 8 ex. ř., které má na zřeteli platný aneb ve sporu ještě právoplatně nezamítnutý nárok na výživné.

Z těchto úvah jeví se usnesení soudu rekursního, na jehož důvody se ostatně poukazuje, případným a nebylo proto vyhověti dovolací stížnosti.

Soud rejstříkový zkoumá usnesení valné hromady akcionářů o volbách funkcionářů, kteří jsou předmětem zápisu do obchodního rejstříku, jen co do pravdivosti a nikoli též co do platnosti.

Při valné hromadě akcionářů akciové společnosti X. podal akcionář A protest proti volbě nových členů správní rady, jelikož prý některým akcionářům nebyly vydány legitimace k účasti na valné schůzi a mimo to prováděny byly s akciemi nepřístupné transakce. Protest ten byl valným shromážděním po prohlášení vládního komisaře zamítnut, načež volba správních radů provedena. Na opověď akciové společnosti k obchodnímu rejstříku nově zvolených správních radů byl zápis této změny ve správní radě obchodním soudem nařízen a přes návrh akcionáře A., aby se tak s ohledem na jeho protest nestalo, také proveden. Návrh A-ův byl usnesením obchodního soudu v Praze odkázán na pořad práva a to z těchto důvodů:

K opovědi firmy X. byly na základě usnesení valné hromady dne 1. června 1919 odbývané zapsány dle usnesení tohoto soudu ze dne 17. června 1919 firm 6736 změny ve správní radě jmenované firmy nastalé.

Při zkoumání opovědi, na základě jichž zápisy do obchodního rejstříku povoleny býti mají, dbáti jest soudu rejstříkovému ustanovení §u 22. naříz. min. ze dne 9. března 1863 č. 27 ř. z., dle něhož zkoumati jest, zda oprávnění žadatelovo k vymožení zápisu jest nepochybno a pravost listin, jichž k tomu cíli se opovídatel dovolává, soudním neb notářským ověřením zaručena jest. Z toho následuje, že není nutno, aby opovídatel listiny, jichž se dovolává, celé předložil, stačí zajisté, když předloženy jsou v ověřené formě výtahy z listin, pokud vztahují se k odůvodnění a ospravedlnění žádaného zápisu do obchodního rejstříku.

Z ověřeného výtahu z protokolu o valné hromadě, dne 1. června 1919 odbývané, k opovědi zpředu zmíněné připojeného vychází, že valná hromada tato byla řádně a včas dle stanov Xy svolána a k usnášení způsobilá a že volby do správní rady, o jichž zápis bylo žádáno, také byly provedeny.

Tím bylo oprávnění této X. k opovědi změn ve představenstvu prokázáno a nebylo tudíž důvodu žádaného zápisu do obchodního rejstříku odmítnouti.

Tvrdí-li navrhovatel, že předložené notářské osvědčení o valné hromadě je nesprávné a neúplné, poněvadž neobsahuje ani obsah protestu jeho ani správnou citaci odpovědi vládního komisaře a uvádí-li dále, že na tuto valnou hromadu nebyly vydány legitimace velké části držitelů akcií, že před valnou hromadou byly s akciemi provedeny různé transakce za tím účelem, aby použito bylo těchto akcií při valné hromadě k určitému účelu a že tímto způsobem zamezeno bylo zcela protiprávně, aby valné hromady účastnili se akcionáři, jimž právo hlasovací přísluší a připuštěny byly naopak osoby, které práva hlasovacího nemají, a že tudíž usnesení valné hromady této jsou neplatna, pak uvádí takové okolnosti, které jen formálním řízením průvodním mohou býti na jisto postaveny a není proto možno o těchto zřejmě sporných okolnostech v řízení nesporném rozhodnouti. Není přece účelem řízení nesporného, zjednávati stranám předpoklady pro případná sporná řízení.

Jest tudíž věcí navrhovatelovou, aby pokud usnesením valné hromady pokládá se za stížena, domáhal se nápravy pořadem práva a bylo proto z úvah předeslaných po rozumu §u 15. úv. zák. k obch. z. § 2. č. 7 cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. a § 56. nař. min. ze 20. září 1899 č. 175 ř. z. učiněno rozhodnutí v předu uvedené.

Vrchní zemský soud jako soud rekursní (R IV 214/19) usnesení toto z těchže důvodů potvrdil.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 23. září 1919 R I 338/19 dovolacímu rekursu A-ovu nevyhověl, pro nedostatek podmínek § 16. cís. pat., dodav: